

Brusel 10. června 2016
(OR. en)

9949/16

**Interinstitucionální spis:
2016/0070 (COD)**

**SOC 394
EMPL 261
MI 428
COMPET 359
CODEC 835
JUSTCIV 164**

ZPRÁVA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	9309/16 SOC 339 EMPL 235 MI 366 COMPET 312 CODEC 714 JUSTCIV 120
Č. dok. Komise:	6987/16 SOC 144 EMPL 97 MI 142 COMPET 118 CODEC 279 - COM(2016) 128 final + ADD 1 - ADD 2
Předmět:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb – zpráva o pokroku

I. ÚVOD

Dne 8. března 2016 přijala Komise návrh, kterým se mění směrnice 96/71/ES¹ o vysílání pracovníků. Tento návrh je cílenou revizí, která má zajistit rovné podmínky pro poskytovatele služeb a současně chránit vyslané pracovníky.

Dvacet let stará směrnice již totiž podle Komise řádně nezohledňuje vývoj, k němuž od roku 1996 došlo, ani současnou situaci na trzích práce, jako například značně vyšší rozdíly ve mzdách ve vysílajících a hostitelských zemích.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1–6.

Dne 10. května 2016 skončila osmitýdenní lhůta pro konzultaci vnitrostátních parlamentů. Do tohoto data zaslaly odůvodněná stanoviska vnitrostátní parlamenty jedenácti členských států, což představuje 22 hlasů. Tím bylo dosaženo prahu jedné třetiny hlasů potřebné pro zahájení postupu „žluté karty“. Podle čl. 7 odst. 2 protokolu (č. 2)² připojeného ke Smlouvám musí být návrh přezkoumán Komisí, která může rozhodnout, že návrh buď zachová, změní nebo jej stáhne.

Pracovní skupina pro sociální otázky o návrhu jednala při pěti příležitostech, její poslední zasedání se konalo dne 2. června 2016. Na zasedání této skupiny konaném dne 13. května požádala jedna skupina delegací o pozastavení veškerých činností na technické úrovni. Většina delegací však podpořila přístup předsednictví, tedy pokračovat v práci za účelem dokončení probíhajících činností a dále objasňovat otázky na technické úrovni, například vztah mezi předmětným návrhem a nařízením Řím I, při plném zohlednění odůvodněných stanovisek vnitrostátních parlamentů a lhůty na rozmyšlenou Komise.

Evropský parlament dosud nepřijal postoj v prvním čtení. Navrhovaný právní základ, čl. 53 odst. 1 a článek 62 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) vyžaduje, aby Rada jednala řádným legislativním postupem spolu s Evropským parlamentem.

Evropský hospodářský a sociální výbor, jehož stanovisko na nepovinném základě si Komise vyžádala, své stanovisko k návrhu zatím nepředložil.

V tomto stadiu se předpokládá, že všechny delegace mají k návrhu výhradu obecného přezkumu. EE, DK, HU, MT, RO a UK vnesly výhradu parlamentního přezkumu, PL, HU a SE jazykovou výhradu. Delegace LV a DK si každá ponechávají zvláštní výhradu přezkumu.

² Protokol (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality, Úř. věst. C 326, 26.10.2010, s. 206–209.

II. ČINNOST RADY BĚHEM NIZOZEMSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

1. Diskuse v rámci příslušné Pracovní skupiny pro sociální otázky

Delegace se obecně shodly na tom, že volný pohyb pracovníků a volné poskytování služeb jsou základními zásadami EU, které přispívají k hospodářskému růstu a prosperitě v EU. Shodly se také na tom, že podvody a nedovolené praktiky v souvislosti s vysíláním pracovníků je třeba řešit a potírat. V názoru na návrh Komise se však delegace lišily.

Jedna skupina delegací byla toho názoru, že bylo předčasné navrhovat změny směrnice 96/71 ještě před tím, než uplynula lhůta pro provedení směrnice o prosazování z roku 2014³ (červen 2016) a než přinesla hmatatelné výsledky. Tato skupina odmítla všechny prvky návrhu, přičemž argumentovala především tím, že podřýval vnitřní trh a zejména volný pohyb služeb. Naproti tomu jiná skupina delegací tuto iniciativu uvítala jako dobrý základ pro zlepšení stávajících pravidel, zvýšení právní jistoty pro zaměstnavatele a zaměstnance a jako příspěvek k rovnějšímu postavení pracovníků a k soutěži na základě inovací a dovedností (a nikoli pouze na základě mezd). Třetí skupina delegací vznesla ohledně návrhu několik otázek, které je třeba zodpovědět, a vyjádřila některé obavy, které je třeba vyřešit, a to ještě před přijetím konečného postoje.

Přezkum posouzení dopadů

Dne 22. března byl dotazník zaslán delegacím, na nějž odpovědělo 22 členských států. Pracovní skupina pro sociální otázky provedla dne 28. dubna důkladnou analýzu posouzení dopadů a předsednictví o ní podalo zprávu Výboru stálých zástupců, v souladu s orientačními pokyny uvedenými v dokumentu 16024/14. Zpráva o přezkumu posouzení dopadů je uvedena v dodatku k dokumentu 9309/16.

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU ze dne 15. května 2014 o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“), Úř. věst. L 159, 28.5.2014, s. 11–31.

2. Diskuse v dalších složeních Rady

Skupina delegací požádala o projednání návrhu na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 26. května. Komise v rámci přípravy tohoto zasedání Rady dne 12. května předložila návrh a související posouzení dopadů také Pracovní skupině pro konkurenceschopnost a růst. Předsednictví podalo zprávu o výsledku tohoto jednání na zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky dne 13. května.

Názory se lišily, pokud jde o možné účinky návrhu na volný pohyb služeb a konkurenceschopnost na vnitřním trhu na jedné straně a o potřebu uplatňovat na všechny pracovníky a podniky působící na stejném trhu stejná povinná pravidla na straně druhé.

Dne 11. května o návrhu jednala také Pracovní skupina pro otázky občanského práva. Delegace vyjádřily obavy především ohledně možného vztahu mezi nařízením Řím I (zejména článkem 8), nařízením Brusel I a novým článkem 2a předmětného návrhu. Předsednictví podalo zprávu o výsledku tohoto jednání na zasedání Pracovní skupiny pro sociální otázky dne 13. května.

III. HLAVNÍ OTÁZKY PROJEDNÁVANÉ V PRACOVNÍ SKUPINĚ PRO SOCIÁLNÍ OTÁZKY

V diskusích Pracovní skupiny pro sociální otázky se odrážely rozdílné postoje, které byly popsány v kapitole I. Vzhledem k tomu se diskuse v pracovní skupině soustředily na objasňování v souvislosti s posouzením dopadů a s návrhem směrnice jako takovým. Několik členských států vzneslo otázky a obavy k řadě témat (např. subdodávky, agentury práce a kolektivní smlouvy) a některé členské státy učinily návrhy na řešení těchto obav. Diskuse o některých jiných otázkách (např. dlouhodobé vysílání a odměny) byly intenzivnější.

a) Právní základ (čl. 53 odst. 1 a článek 62 SFEU)

Návrh má stejný právní základ jako směrnice 96/71, kterou mění, a jako směrnice 2014/67/EU. Mezi hlavní diskutované problematické body však patří vhodnost právního základu zvoleného Komisí. Některé delegace vyjádřily názor, že v zájmu zahrnutí pravidel týkajících se pracovních podmínek včetně odměňování by bylo vhodné doplnit právní základ na základě hlavy týkající se sociální politiky. Podle některých delegací bude vztah s nařízením Řím I naznačovat, že předmětný návrh vstupuje do oblasti hlavy V.

Předsednictví má za to, že by bylo potřeba provést ještě další přezkum, než bude možné vyvodit závěr, že je třeba změnit nebo rozšířit právní základ.

b) Dlouhodobé vysílání (nový článek 2a) a vztah k nařízení Řím I

Návrh zavádí pravidlo, které stanoví, že pokud je předpokládaná nebo skutečná doba vysílání delší než dvacet čtyři měsíců, považuje se za zemi obvyklého výkonu práce hostitelský členský stát. Záměrem Komise není změnit nařízení Řím I, ale zavést právní jistotu prostřednictvím jeho použití v konkrétní situaci, kterou je vysílání.

Mezi hlavní problémy diskutované v této souvislosti patří soulad navrhovaného článku 2a s nařízením Řím I, neboť řada delegací má za to, že se jím mění význam čl. 8 odst. 2 tohoto nařízení v situacích, na něž se vztahuje směrnice 96/71. Právní služba Rady vydala stanovisko, podle něhož by bylo možné vložit do směrnice o vysílání pracovníků (9544/16) kolizní normu. Toto stanovisko bylo prezentováno na zasedání pracovní skupiny, a poté se o něm jednalo. Řada delegací uvítala právní objasnění a předložená řešení. Podrobná diskuse však neproběhla, protože mnohé delegace stále analyzovaly jeho obsah nebo se domnívaly, že by měla být odložena na některá budoucí zasedání.

Předsednictví se domnívá, že další jednání o stanovisku právní služby Rady by mohlo pomoci vyjasnit vztah mezi návrhem a nařízením Řím I.

c) Odměna (čl. 3 odst. 1)

Návrh nahrazuje v kontextu „tvrdých“ ustanovení, která se vztahují na vyslané pracovníky v hostitelských členských státech, pojem „minimální mzda“ pojmem „odměna“, čímž rozšiřuje použitelnost pravidel a právních předpisů týkajících se odměňování, jež jsou stanoveny ve vnitrostátním právu nebo ve všeobecně použitelných kolektivních smlouvách, i na vyslané pracovníky.

Pokud jde o odměňování, hlavní diskutovaná témata zahrnovala otázku, zda je dostatečně jasné, že definice odměny a související pravidla týkající se jejího stanovování zůstávají v pravomoci členských států a sociálních partnerů. Další důležitou otázkou je, zda je dostatečně jasný vztah pojmu odměna k pojmu minimální mzda v současné směrnici.

Předsednictví se domnívá, že Komise ve svém návrhu, jakož i ve svých prohlášeních objasnila, že návrh neměl za cíl vyvolat účinek v oblasti vnitrostátní pravomoci, pokud jde o stanovení odměny, a to včetně pravomoci sociálních partnerů při stanovování mezd. Některé delegace předložily návrhy na doplnění textu, který by toto výslovně potvrdil, především na případné (opětovné) vložení věty za poslední větu čl. 3 odst. 1 směrnice 96/71. Předsednictví se domnívá, že těmito návrhy by bylo možné se dále zabývat. Předsednictví se dále domnívá, že za účelem získání konkrétních příkladů by ve zvolených případech mohlo být provedeno srovnání mezi pojetím odměny a pojetím minimální mzdy ve vnitrostátních kontextech.

d) Kolektivní smlouvy (vypuštění textu v čl. 3 odst. 1 druhé odrážce a v odst. 10 druhé odrážce)

Tímto ustanovením se všeobecně použitelné kolektivní smlouvy stávají použitelnými na vyslané pracovníky ve všech odvětvích hospodářství. Podle stávající směrnice 96/71/ES jsou povinné pouze pro odvětví stavebnictví a dobrovolné pro jiná odvětví.

Mezi hlavní témata, která byla nadnesena, patří otázka, zda navrhované ustanovení v dostatečné míře zajišťuje dodržení základních práv, jako je svoboda stávkovat, vyjednávat, uzavírat a vymáhat dodržování kolektivních smluv. Další důležitou otázkou je dostupnost informací o použitelných kolektivních smlouvách a o jejich obsahu.

Předsednictví se domnívá, že přezkum by se mohl zaměřit na způsoby výslovnějšího vyjádření plného dodržování základních práv, např. v bodech odůvodnění.

e) Subdodávky (nový čl. 3 odst. 1a)

Návrh zavádí nové ustanovení o subdodávkách. Toto ustanovení stanoví, že členské státy vyžadující po podnicích, aby subdodávky zadávaly pouze podnikům, které pracovníkům zaručí určité podmínky odměňování včetně těch, jež vyplývají z kolektivních smluv nemajících všeobecnou použitelnost, mohou také stanovit, že tato povinnost se bude vztahovat na podniky vysílající pracovníky na jejich území.

Nadnesená témata zahrnují například otázku, zda by tento návrh mohl ovlivnit vyjednávací pravomoci sociálních partnerů, jakož i otázku, jak by vysílající podniky mohly získávat aktuální informace o použitelných pravidlech pro odměňování.

Předsednictví se domnívá, že by bylo třeba vykonat další práci za účelem objasnění přesného rozsahu působnosti a účinků tohoto ustanovení.

f) Agenturní pracovníci (nový čl. 3 odst. 1b a vypuštění čl. 3 odst. 9)

stanoví povinné uplatňování podmínek podle článku 5 směrnice 2008/104/ES⁴ („směrnice o agenturním zaměstnávání“) na vyslané pracovníky, přičemž uplatňuje zásadu rovného zacházení mezi zaměstnanci agentur práce a srovnatelnými pracovníky uživatelů.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání, Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9–14.

Mezi hlavní projednávané otázky patří vztah k článku 5 směrnice o agenturním zaměstnávání. Názory delegací se lišily v hodnocení toho, jak nahrazení čl. 3 odst. 9 odkazem na článek 5 směrnice o agenturním zaměstnávání ovlivní vymezení rovného zacházení se zaměstnanci agentur.

Předsednictví se domnívá, že další analýza tohoto prvku by mohla obsahovat srovnání rozsahu působnosti článku 5 směrnice o agenturním zaměstnávání s rozsahem působnosti současného znění čl. 3 odst. 9 směrnice 96/71.

IV. ZÁVĚR

Poté, co Komise přijme rozhodnutí o takzvané „žluté kartě“, a s ohledem na toto rozhodnutí je na nadcházejícím předsednictví, aby pokračovalo v jednáních Rady a jejího přípravného orgánu.

Na základě práce vykonané během nizozemského předsednictví, včetně objasnění poskytnutých Komisí a v závislosti na jejím rozhodnutí o „žluté kartě“, lze očekávat, že další podrobné diskuse o výše nastíněných otázkách nadcházejícím předsednictvím umožní, aby přistoupila k vypracování postoje Rady k předmětnému návrhu.
